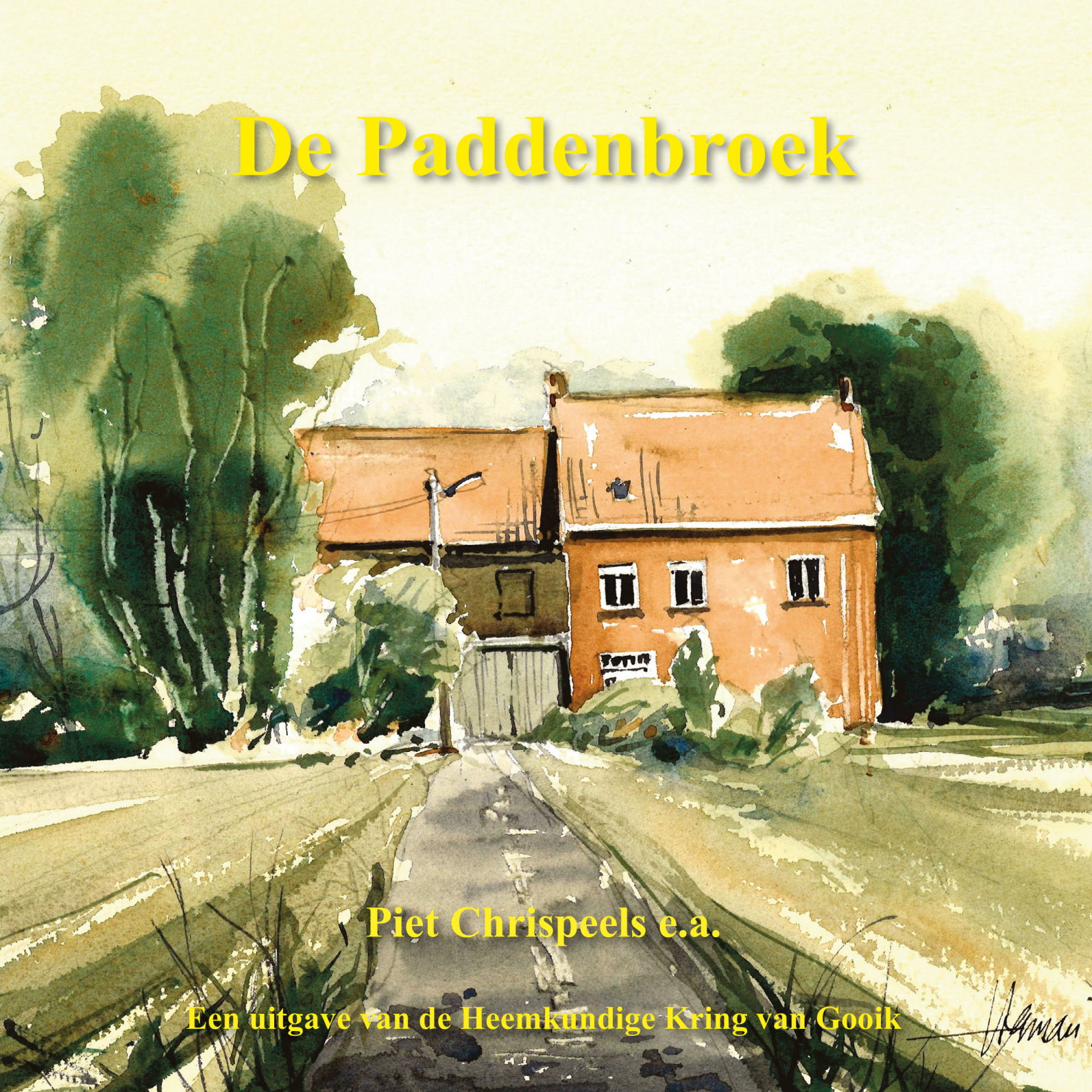

De Paddenbroek

A watercolor illustration of a rural scene. In the center, a two-story house with a red-tiled roof and orange-brown walls stands. It has three windows on the upper floor and a small sign on the ground floor. To the left of the house is a large, dark green tree. To the right is another large, dark green tree. A path or road leads from the foreground towards the house. The foreground is a mix of green grass and brown earth. The sky is a pale, hazy yellow.

Piet Chrispeels e.a.

Een uitgave van de Heemkundige Kring van Gooik

Haman

De Paddenbroek

**Van het ‘Hof te Brettekens’
naar de Paddenbroek**

Piet Chrispeels, e.a.

Een uitgave van de Heemkundige Kring van Gooik

De Paddenbroek
Van het 'Hof te Brettekens' naar de Paddenbroek
© Piet Chrispeels, e.a.
Uitgave van de Heemkundige Kring van Gooik 2024
Druk: ABC
D/2024/4794/3

CIP

Titel: De Paddenbroek

Auteurs: Piet Chrispeels, Katelijne Aelen, Erwin Vandersteen, Johnny Van Bavegem, Bruno Moens

Foto kft: aquarel Herman Dewit (2016)

Foto's boek: verschillende fotografen

Vormgeving: Johnny Van Bavegem

Correctie teksten en administratie: Jean-Paul De Loecker

Uitgever: Heemkundige Kring van Gooik VZW

324 blz., 21 x 21 cm, 1ste druk

In de reeks: Bijdragen tot de Gooikse Geschiedenis - deel 58

ISBN: 9789464597479 - NUR 693 - SISO 987.4

Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever of betrokken auteur.

De auteur is verantwoordelijk voor de inhoud en illustratie van zijn bijdrage, tenzij anders vermeld.

WOORD VOORAF

Mijn verbondenheid met de natuur en de landbouw, meer bepaald de fruitteelt is van jongs af aan groot geweest.

Ik werd in de “lusttuin” van de Paddenbroek - zeg maar, een fruitboerderij - geboren. De fruitteelt - in de opkweek van fruitbomen, de pluk en de verkoop van fruit - was vanaf mijn prille jeugd een familiale bedrijvigheid, waarbij ik sterk betrokken was.

Van de zeventiger jaren in de vorige eeuw trachtte ik, samen met William Neerinckx, leider van Chiro Uidekrij, en Eddy Cautaerts, drijvende kracht van Greenpeace in de regio, de neuzen van jongens door diverse activiteiten in de richting van de natuur te richten.

Mede door deze beweging kwam het “Gooikse leefmilieu” tot stand, met Jan Stas, Ghislain Pierret en mezelf als dragers. Poelen werden her en der aangelegd, bermen werden met vruchthout beplant.

Een sterke impuls voor natuurbehoud was verder de strijd tegen de plannen van de aanleg van autowegen, o.m. de A8 door onze regio, die vanaf 1972 losbarstte. Overigens met succes!

Zoveel voorafgaandelijke initiatieven maakten het zinvol om mijn grootouderlijke boerderij - de Brettekens, later de Paddenbroek genoemd - in de tachtiger jaren te kopen als de aangewezen plek om aan natuurbehoud, meer bepaald aan natuureducatie te doen.

Voorliggend boek belicht de werking over zovele jaren!
Een verkennende en aangename lectuur gewenst!

Piet Chrispeels

INHOUDSTAFEL

Woord vooraf	3
Inhoudstafel	4
1 Het verleden van de Paddenbroek: de Brettekens	7
1.1 De Brettekens: een huis tegen het bos	7
1.2 De familie Chrispeels op de Paddenbroek	20
1.3 Doorheen de jaren	31
1.4 Het studeerleven van Piet - milieubewustzijn	35
1.5 Drie boomgaarden - de pluk	42
2 De Paddenbroek: centrum voor natuur-, milieu- en plattelandseducatie	50
2.1 Een overzicht	50
2.2 Waar ligt de Paddenbroek?	54
2.3 Start van Paddenbroek VZW	56
2.4 Materiële onderbouw van het educatief project	60
2.5 De doelgroepen van de Paddenbroek	64
2.6 Project 'De Paddenbroek': een visie van prof. Henk Meert	65
2.7 De zoektocht naar een vaste medewerker	75
2.8 De aanleg van het kleinfruit-labyrint	79
2.9 Leefbaar maken van de vervallen boerderij	82
2.10 Hindernissen	84
2.11 De missie van de Paddenbroek	88
2.12 Overzichten na 5 en 10 jaar	90
3 Stapstenen doorheen de werking	100
3.1 De vrijwilligers	100
3.2 De bijen	110
3.3 De moestuin	136
3.4 De composthoek	143
3.5 Landbouw in de Paddenbroek	146
3.6 De boomgaard	150
3.7 De geboortebomen	180

3.8 De poel en zijn omgeving.	184
3.9 Broodbakken in de broodoven	188
3.10 Kampen	192
3.11 De schoolbezoeken.	194
3.12 De Ketelberg en Ter Linde	203
3.13 Klimaatacties	213
3.14 Activiteiten en tentoonstellingen	222
3.15 De schoffelfiets.	229
3.16 Fruitpersdagen	230
3.17 Snoei- en entcursussen	235
3.18 Opleiding natuurgidsen	239
3.19 Struikroverspad	240
3.20 Het plattelandspad ‘De Houteman’	243
4 Het nieuwe Paddenbroek	244
4.1 De aankoop van de gronden in 2014 door VLM	244
4.2 Verbouwing en nieuwbouw	245
4.3 Nieuwe PEVA.	249
5 Van alles	250
5.1 Lombergbos - Kesterheide: een stiltegebied	250
5.2 De deur in het berghok	253
5.3 Schapen en wol.	255
5.4 Twee boerderijen op de grens van Lennik en Gooik	259
5.5 Malen zonder wind: een aflopend verhaal	271
5.6 Op melktournee - familie Sorgeloos.	277
5.7 Aardbeiteelt	280
5.8 Fruitteelt in de streek	291
5.9 Het Provinciaal Proefcentrum voor Kleinfruit te Pamel	303
5.10 Veekoopman Jozef Van Den Eede uit Elingen	305
5.11 Winkelier in de stad	310
5.12 Prinselijk bezoek	312
6 Besluit.	318

de paddenbroek
natuur educatief centrum

Bijdragen tot de Gooikse geschiedenis

1. **Groetjes van Bompa** - Gooik, Kester, Leerbeek en Oetingen rond de eeuwwisseling en nu. Een kijk- en babbelboek over Gooik. *(uitverkocht)*
2. **Een eeuw klooster... een eeuwigheid engagement** - Het klooster van Gooik 1888-1988
3. **Een kwarteeuw Kliekske** *(uitverkocht)*
4. **Toeristisch Gooik** - Gooik, een kijkje meer dan waard *(uitverkocht)*
5. **Guuks** - Dialectstudie van de Gooikse omgangstaal *(2de druk)*
6. **De Boerentram** - Feiten rond het tramverkeer vanuit het station van Leerbeek *(7de druk)*
7. **Het verhaal van pastoor Winnepenningcx** - Stevenisme in het Pajottenland *(uitverkocht)*
8. **Schilderachtig Gooik** - Gooik in de kunst: “Gooik in beeld” in schilderijen, tekeningen en beelden: tentoonstelling: Gooik
9. **Ambrozijn** - Oude ambachten in Gooik en het Pajottenland
10. **Guuëks 2** - Dialectstudie van de Gooikse omgangstaal
11. **In het spoor van pastoor Winnepenningcx** - 200 jaar “stevenisme” in het Pajottenland (1802-2002) *(uitverkocht)*
12. **Leven en overleven in de Steentijden** - De prehistorie in onze gewesten
13. **Rozen en Tranen** - De bruidstijd in het Pajottenland tussen 1935 en 1955
14. **De Leerbeekse buurttrams** - Feiten en foto's van de tramlijnen vertrekkend uit het knooppunt der buurtspoorwegen: Leerbeek
15. **Gooikse Anekdootjes - Guuëkse Iestourekkes** - Van ene die zich ging verdrinken en 49 andere Gooikse anekdootjes
16. **De Plantenklapper** - 44 planten met een verhaal
17. **Op de vlucht** - Oorlogsverhalen uit Geluwe en Gooik *(2de druk)*
18. **De Kesterheide** - Onze Groene Parel *(2de druk)*
19. **Goede schapen volgen hun herders** - De Gooikse plattelandsparochie tussen oorlog en concilie (1940-1967).
20. **Vluchten!** - Naklanken bij oorlogsverhalen uit Gooik en Geluwe
21. **Café in, café uit** - De Gooikse en Strijlandse cafés rond 1920 tot vandaag *(2de druk)*
22. **Al wandelend door Gooik** - Met een blik op mens en landschap anno 1705
23. **Met mij gaat het goed** - Getuigenissen van Pajotten in het Franstalig onderwijs (1930-1965)
24. **Van Gooik naar de abdij Affligem** - Het leven van 7 Gooikse benedictijnen (19de - 20ste eeuw)
25. **Op de sofa van de Kesterheide** - Het jaar van de Kesterheide in woord en beeld
26. **Strijland viert** - 100 jaar Strijland 1911-2011
27. **Ze kwamen vanzelf** - Kroostrijke gezinnen in het Pajottenland *(2de druk)*
28. **Kasteel Saffelberg** - De geschiedenis van een Gooiks kasteel
29. **Archeologie in Gooik** - Een tocht van 50.000 jaar door onze gemeente

30. **Grenzeloos Gooik** - Gesprekken met ‘ingeweken’ Gooikenaars, van ver en dichterbij...
31. **Leerbeekse jongens in de Groote Oorlog** - 1914-1918: 100 jaar later
32. **Kesterse jongens in de Groote Oorlog** - 1914-1918: 100 jaar later
33. **Gooikse jongens in de Groote Oorlog** - 1914-1918: 100 jaar later
34. **Oetingse jongens in de Groote Oorlog** - 1914-1918: 100 jaar later
35. **Gooiks bloed voor Napoleon** - Honderden Gooikse jongens sneuvelen voor de keizer
36. **De Gooikse Orgels** - Vergeten meesterwerken
37. **De handboogschutters van Gooik, Leerbeek en Oetingen** - Een eeuwenoude traditie
38. **Gooikse Gezichten** - 26 dorpsgenoten vertellen hun verhaal
39. **Met de tram door het Pajottenland** - Van Dender- tot Zennevallei (*2de druk*)
40. **De boerentram door Pepingen** - 1906-1966... (*3de druk*)
41. **100 jaar Landelijke Gilde Gooik** - Van Boerenbond naar Landelijke Gilde - Een chronologisch overzicht
42. **Kester - Vroeger en Nu** - En een vleugje eeuwigheid (*2de druk*)
43. **Oude werktuigen uit Gooik en omgeving** - Een overzicht van tientallen oude werktuigen in het archief van de Heemkundige Kring van Gooik
44. **Oplombeek** - Een wandeling - Het hof te Mergelingen
45. **De Heilige-Drievuldigheidsprocessie** - Kester-Herfelingen-Oetingen - Een eeuwenoude traditie in de volksmond ‘De Kesterweg’ genoemd
46. **1846-2021 - 175 jaar fanfare in Kester** - of het levensverhaal van de fanfaremuziek in mijn dorp
47. **De Sint-Niklaaskerk van Gooik** - Iconografie van de parochiekerk
48. **Samen tegen corona** - De kracht om op te veren
49. **150 jaar Paardenvolk te Kester - 1871-2021** - Het Genootschap van de H. Drievuldigheid alias Het Gilde van het Paardenvolk
50. **Meer dan 100 jaar onderwijs in Kester** - 100 jaar een eigen gebouw voor vrij onderwijs 1921-2021
51. **Chiro Kester** - Een stukje geschiedenis van 1977 tot 2020
52. **De laatste Pajotse Buurttram** - Tramlijn Leerbeek-Brussel - 1888-1972
53. **Tramlijn L - Brussel-Leerbeek** - Al 50 jaar spoorloos, maar niet vergeten
54. **BJB - KLJ Gooik en Strijland** - Een jeugdig groeimiddel op het platteland
55. **Sint-Antoniusviering in Leerbeek** - Een twee eeuwen oude traditie
56. **Het Sint-Niklaaskoor van Gooik - Het “Kuur” van “Gooëk”** - Wel en wee van het Sint-Niklaaskoor Gooik van 1863 tot nu
57. **Wandelen langs Geluksplekjes** - Gooik-Kester-Leerbeek-Oetingen-Strijland
58. **De Paddenbroek** - Van het ‘Hof te Brettakens’ naar de Paddenbroek

Bijdragen tot de Gooikse familiekunde

1. **Petrus Raman** - In de voetsporen van mijn grootvader
2. **Lucien Persoons** - Een gemeentesecretaris, een veldwachter en een familie van kosters en onderwijzers
3. **Familie Van Der Kelen** - Een familie in Gooik met geschiedenis
4. **60 jaar garage Cammaert** - Willy Cammaert 1938-2020

Stripverhalen

Verhalen uit Gooik - Deel 1
De wonderbare jeugd van Pieter Bruegel

Buiten de reeks

Pajottenland - Een land om lief te hebben
Konijn met geuze - Volksverhalen over eetcultuur in het Pajottenland tijdens de 20ste eeuw
Gooik in kleur en klank - Aquarellen van Herman Dewit met CD
De Tongsneyders - Jozef Haugen
Altijd onderweg - Aquarellen van Herman Dewit
Uidekrij - Chiro Gooik bestaat 60 jaar
Orgels in het pajottenland - Vergeten meesterwerken

Gooik

Heemkundige Kring van Gooik vzw

Secretariaat, archief en lokaal

Dorpsstraat 67 - 1755 Gooik

0494 03 68 70

info@heemkunde-gooik.be

www.heemkunde-gooik.be

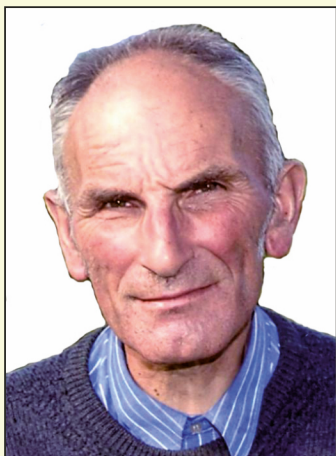
Bankrelatie: BE28 7341 2225 0220 (KBC)

Je wenst lid te worden of je wenst één van onze
prachtige boeken aan te kopen?

Neem dan contact op met ons via één van de
bovenstaande contactgegevens.

Je had graag de hele reeks tijdschriften of boeken gekocht?

Contacteer ons en we maken een speciale prijs voor jou.

De Paddenbroek
Van het 'Hof te Brettakens' naar de Paddenbroek
Piet Chrispeels e.a.

In dit boek vertelt auteur Piet Chrispeels over zijn levenswerk: het Natuur Educatief Centrum De Paddenbroek in Gooik. Het is een werk in twee grote delen. Enerzijds kan je het verhaal lezen van de geschiedenis van de boerderij 'De Brettakens', het huisje tegen het bos, meer bepaald het Lomberg- of Leerbeekbos in de Paddenbroek, waar alles ooit begon. Het huisje, dat voor het eerst kan opgemerkt worden op een kaart van 1819, waar de voorouders van de schrijver woonden. Meer specifiek zijn betovergrootvader Petrus Chrispeels – dezelfde naam als hijzelf – en zijn vrouw Johanna-Maria-Theresia Segers. Van dan af blijft het in het bezit van de familie Chrispeels, tot in het jaar 1986, wanneer de boerderij wordt verkocht. Een jaar later koopt de auteur het huis van zijn familie, en wordt de overgang naar 'De Paddenbroek' stilaan een feit.

In het begin van de 21ste eeuw wordt het project 'Paddenbroek' echt opgestart en wat er dan gebeurt kan je lezen in het tweede deel van dit boek. De gewezen boerderij wordt een echt centrum voor natuur-, milieu- en plattelandseducatie, maar dat alles verloopt niet van een leien dakje. Heel wat problemen moeten overwonnen worden eer alles in goede banen terecht komt. Het is een levenswerk geworden met vallen en opstaan, maar met een enorm doorzettingsvermogen en een vaste wil om dit werk niet op te geven.

Wat er allemaal verwezenlijkt werd in die twintig jaar, kan men dan lezen in dit boek. Zoveel interessante en waardevolle zaken, die eerst dromen leken, worden in werkelijkheid omgezet, door heel veel wilskracht. Van het bijenpaviljoen, een speciale moestuin, een waardevolle boomgaard, met geboortebomen, naar broodbakken en fruitpersdagen, speciale cursussen i.v.m. snoeien en enten van fruitbomen tot werken met andersvaliden, opleiden van natuurgidsen en schoolbezoeken, en nog zoveel meer. Ongelooflijk veel wordt hier verwezenlijkt en auteur Piet Chrispeels, die er midden in stond, vertelt hierover op een enthousiaste manier... omdat dit zijn levenswerk was!

Ook over het einde van zijn project vertelt hij, met een zeker gevoel van triestheid en teleurstelling, maar dat mag niet opwegen tegen al die positieve elementen die in die twintig jaren werden verwezenlijkt.

Als toemaatje krijg je als lezer nog een reeks interviews, die de schrijver hield met een groot aantal mensen uit Gooik en omstreken. Zij hadden allen iets te maken met een vorm van 'landbouw' in hun leven, die raakpunten had met het leven op Paddenbroek: van molenaars, aardbeitelers, veekoopmannen en winkeliers, enz. Ze zijn de specifieke getuigen van een wereld, die zo goed als verdwenen is, maar in dit boek nog eens tot leven komt.

En wie de laatste - bijzondere - bezoekers waren van de Paddenbroek, dat ga je zelf ontdekken in dit boek. Een boek dat de geschiedenis van een uniek project in Gooik voor altijd vastlegt! Een mooi levenswerk van auteur Piet Chrispeels...

(Jean-Paul De Loecker)

leden: 25,00 € - niet-leden: 27,50 €

